

תקות מנחם

גיליון מס'
178

יו"ל לקראת ש"פ תולדות – ד' כסלו
ה' תהא שנת עליון

על סיומי הרמב"ם

תדפיס מהספר "תקות מנחם" (ח"ג) שיו"ל בעז"ה על סיומי
הרמב"ם ע"פ - ב"קו" - שיחות והוראות כ"ק אד"ש מה"מ
מאת הרב יקותיאל מנחם שיחי' ראפ

ע"פ ההוראה שקיבלתי מכ"ק אד"ש מלך המשיח, להדפיס ולפרסם הדברים הנאמרים בעז"ה בסיומי הרמב"ם,
להראות ולהוכיח הנראה לעני"ד בדרך אפשר, הקשר שבין שיעורי הרמב"ם לפרשה והתאריך שבהם נלמדו,
הנני מוציא לאור עלון זה לכבוד שבת קודש.

ואבקש מהקוראים שיעירוני בהערותיהם, ותודה מראש!

לחיות עם הזמן!

ספר עבודה - ה'

מחזור כ"ח שנה כ"ו

בעז"ה יום א' פרשת תולדות כ"ח חשוון ה' תהא שנת עליון

סיום הלכות מעילה וכל ספר עבודה – ספר השמיני

והתחלת ספר התשיעי - ספר הקרבנות - הלכות קרבן פסח

החוקים שנאמר⁴: "ושמרתם את חוקותי ואת משפטי אשר
יעשה בהם האדם וחי בהם".

וענין זה של החוקים והמשפטים ומה הם החוקים ומה
הם המשפטים (או המצוות), כתוב לראשונה בשיעור
החת"ת של היום שלומדים זאת ברמב"ם – יום א' דפרשת
תולדות;

נאמר בפסוק המסיים את הראשון⁵: "עקב אשר שמע
אברהם בקולי, וישמור משמרת מצוותי חוקותי ותורותיי".
ואומר רש"י על זה: "מצוותי. דברים שאילו לא נכתבו
ראויין הם להצטוות כגון גזל ושפיכות דמים [ממש
הדוגמאות שמביא הרמב"ם]: חוקותי. דברים שיצר הרע
ואומות העולם משיבין עליהם כגון אכילת חזיר ולבישת
שעטנו שאין טעם בדבר אלא גזרת המלך וחוקותיו על
עבדיו" [ממש התוכן של דברי הרמב"ם וגם כמה דוגמאות
ברש"י על חוקים ומשפטים שממש שוים לדוגמאות שמביא
הרמב"ם; שמביא את הדוגמא של אכילת חזיר המובאת
ברמב"ם, וכן הדוגמא של לבישת שעטנו דומה לדוגמא
שמביא הרמב"ם איסור בשר בחלב שהן עירוב של שני
מינים נוגדים.

וכן הדוגמאות למצוות (משפטים) הן ממש אותן
הדוגמאות ברש"י וברמב"ם; "גזל ושפיכות דמים".
וכן במהות החוקים כותב רש"י: "שאינן טעם בדבר וכו'",
וברמב"ם: "והחוקים – הן המצוות שאין טעמן ידוע".
וכן אומר רש"י: "חוקותי. דברים שיצר הרע ואומות
העולם משיבין עליהם". וברמב"ם: "ויצרו של אדם נוקפו
בהן, ואומות העולם משיבין עליהן"; ממש הגדרות וביטויים

עשיית ושמירת החוקים!

א. מסיימים את הלכות מעילה (ואת כל ספר עבודה),
ביום א' דפרשת תולדות, ובהלכה האחרונה של הלכות
מעילה מדבר הרמב"ם ממש על ענין שכתוב לראשונה
בחת"ת של יום זה, א' דפרשת תולדות;

בהלכה האחרונה מדבר הרמב"ם על חשיבות שמירת
החוקים כמשפטים, ומפרט ומסביר מה הם חוקים ומה הם
משפטים וז"ל: "קל וחומר למצוות שחקק לנו הקדוש ברוך
הוא שלא יבעט האדם בהן מפני שלא ידע טעמן, ולא יחפה
דברים אשר לא כן על השם, ולא יחשוב בהן מחשבתו כדברי
החול. הרי נאמר בתורה¹: 'ושמרתם את כל חוקותי ואת כל
משפטי ועשיתם אותם'. אמרו חכמים: ליתן שמירה ועשייה
לחוקים כמשפטים, ועשייה ידועה, והיא, שיעשה החוקים.
והשמירה – שיהיה בהן ולא ידמה שהן פחותין מהמשפטים.
והמשפטים - הן המצוות שטעמן גלוי וטובת עשייתם
בעולם הזה ידועה, כגון איסור גזל ושפיכות דמים וכיבוד
אב ואם. והחוקים – הן המצוות שאין טעמן ידוע. אמרו
חכמים²: 'חוקים חקותי לך ואין לך רשות להרהר בהן'.
ויצרו של אדם נוקפו בהן, ואומות העולם משיבין עליהם
כגון – איסור בשר חזיר, ובשר בחלב ועגלה ערופה ופרה
אדומה ושעיר המשתלח. וכמה היה דוד המלך מצטער מן
המינים ומן הגויים שהיו משיבים על החוקים וכו'. וכל
הקרבנות כולם מכלל החוקים הם. אמרו חכמים³ שבשביל
עבודת הקרבנות העולם עומד וכו', והקדימה תורה ציווי על

¹ קדושים יט, לו.

² יומא סז, א.

³ אבות פ"א מ"ב: "על שלושה דברים העולם עומד . . . ועל העבודה", ופרש
הרמב"ם שם: "עבודת הקרבנות".

⁴ אחרי יח, ה.
⁵ כו, ה.

דומים בקשר ליצה"ר ואומות העולם!

וזו הפעם הראשונה בתורה שכתוב ע"ד החלוקה והפירוט של חוקים ומשפטים (או המצוות) והחשיבות של קיום כולם כנאמר כאן באברהם ששמר על כל המצוות והחוקים [והתורה מתחילה פסוק זה במילה עקב, שמרמזת על ביטול וקבלת עול שהיא מביאה לקיום כל התורה בשווה ובלי שינויים בין חוקים ומשפטים, כמו העקב שמורה על ענווה וביטול ומסירות נפש וכן עקב – אותיות קב"ע שזה ר"ת קבלת עול, באופן קבוע. (ועיין ע"ד הנ"ל ב"בעל הטורים" עה"פ בתחיל פרשת עקב⁶ "והיה עקב תשמעון, וגם אומר שעקב מורה על קיום כל התורה והמצוות כיעקב תיבות בעשרת הדברות שכוללים כל התורה כולה).

ויש לציין שהדבר תמוה קצת. שהרמב"ם בחר לדבר ולפרט ע"ד ענין החוקים דוקא בענין דין המעילה, שלכאורה בכללות זה לא חוק אלא דין מובן שאם אדם מעל ונהנה מההקדש צריך לשאת בתוצאות, בתשלום ומלקות או קרבן. אלא שפרטי החומרה שבאיסור מעילה ב"עצמים ואבנים ועפר ואפר, שנתקדשו כיון שנקרא שם אדון עולם עליהם בדברים בלבד וכל הנוהג בהם מנהג חול מעל בה, ואפילו היה שוגג צריך כפרה".

צינות – ואי מעילה בשליחות!

ב. ובקשר לפסוק הנ"ל, "עקב אשר שמע אברהם בקולי וגו'", רואים דבר מענין (הקשור אולי למעילה); קלי (בכתיב חסר (כמש"כ בפסוק) – בלא וי"ו) – גימטריא – מעל (שורש המילה מעילה).

ואולי אפ"ל התוכן בזה, ש"זה לעומת זה": שצריך להיות שמע בקולי, הצינות לקול הקב"ה, ובאם לאו – זו מעילה.

ובפרט שבשבוע זה התקיים "כנס השלוחים", וההוראה מהנ"ל שצריך להיות צינות מוחלט להדרכות והוראות כ"ק אד"ש מה"מ, ואז מקיימים השליחות במלואה, ובאם ח"ו חסר בזה הרי"ז מעילה בשליחות! ובפרט ע"פ מה שאמר אד"ש מה"מ לכנס השלוחים בהתוועדות (בש"פ חיי שרה ה'תשנ"ב) שהשליחות האחרונה והיחידה שנשארה היא קבלת פני משיח צדקנו בפועל ממש!

היינו שלא מספיק הכנת העולם לקבלת פני המשיח (שזה עשו בכל הזמנים והדורות עד עתה, ועכשיו מוסיף הרבי) שכבר צריכים לעשות בפועל את קבלת פני משיח, ולחגוג זאת בשמחה בטהרתה! וע"כ אמר אד"ש (בשיחת ש"פ תצא תשמ"ח) שזה בוודאי יביא הגאולה מיד, "ואדרבה, נסו ותוכחו!".

בחשון חודש השמיני – ספר השמיני

ג. כפי שכבר כתבנו כשהתחילו את ספר עבודה שאת רובו ככולו למדו במשך חודש חשון שהוא חודש השמיני (מניסן), [וגם חשון הוא החודש היחידי שמתחיל באות ח']. וספר עבודה הוא ספר השמיני של הרמב"ם. וענין השמיני מורה על הגילוי שלמעלה מהטבע והעולם (ספי הכתר) שזה היה

במשכן ובמקדש ("עשרה ניסים") והגילוי וההתחלה של עבודת המשכן "דאיקרי מקדש" היה "ויהי ביום השמיני". ויש הבטחה שבחודש חשון – השמיני יבנה וייחנך בית המקדש השלישי. ובהלכות בית הבחירה (ההלכה הראשונה של ספר עבודה) יש שמונה פרקים.

ובהלכה האחרונה המסיימת את ספר עבודה – הלכות מעילה, שמונה פרקים, וההלכה האחרונה היא פרק ח' הלכה ח'.

והפרק האחרון פרק ח' מסיימים ביום א' שהוא מעין יום השמיני אחרי שבת שהיא היום השביעי.

ויום זה הוא כ"ח לחודש חשון שגם כ"ח הוא ענין השמונה שלמעלה מעשרים שמורה על ספירת הכתר; כ' ר"ת כתר ועשרים – בגימטריא כתר, וח' הספירה השמינית שלמעלה משבע ספירות ספירת הכתר.

וכ"ח קשור עם המלכות של מלך המשיח כי כ"ח – בגימטריא יח"י, קשור עם יחי אדוננו מלך המשיח! וע"ז מדובר בהפטרת חיי שרה⁷ "יחי אדוני המלך דוד לעולם!" ו"יחי" אותיות חיי (מתחיל בח').

וענין ה-ח' מרומז גם במילה חק (שעל כך מדובר בהלכה זו שזהו"ע שלמעלה מהשכל וטעם ודעת); וחק גם מתחילה באות ח', ובגימטריא – 108 – שזהו השמונה – כתר שלמעלה משלימות הספירות – 100 – עשר פעמים עשר.

ומהלכה זו המדברת על ענין החוקים המסיימת הלכות מעילה שהיא ההלכה האחרונה של ספר "עבודה" עוברים להלכה הראשונה של הספר הבא הלכות קרבן פסח, שעליה נאמר שהיא חוקה "זאת חוקת הפסח". והמילה פסח מסתיימת באות ח' (וכפי שיתבאר בעז"ה בסיום הבא).

וכאן עוד דוגמא א' מהרבה שרואים שיש קשר בין סיום הספר לתחילת הספר הבא. ואת רוב ספר הקרבנות, שהוא ספר התשיעי, ילמדו בחודש כסלו שהוא החודש התשיעי ובשנת ה'תש"ע.

"תקות" חוט השני

סיכום הקשר של ההלכה ברמב"ם לפרשת השבוע ולהתאריך.

א. הרמב"ם מדבר ע"ד עשיית ושמירת החוקים כמשפטים, ובפרשת תולדות "עקב אשר שמע אברהם בקולי וישמור מצוותי וחוקותי" ורש"י מפרט ההבדל כמו הרמב"ם.

ב. הדגשת הצינות ושליחת המעילה בשליחות בזמן כנס השלוחים.

ג. ספר עבודה השמיני, לומדים בחשון חודש השמיני, ומדבר על חוקים שלמעלה מהטבע, מעילה וקרבנות.

⁷ מלכים א, א, לא.

⁶ ז, יב.

שמירת המשפטים כחוקים

באחד המחזורים הראשונים של לימוד הרמב"ם כשסיימו הל' מעילה וכל ספר עבודה, השתתף בסיום הרה"ג הרה"ת הלל ז"ל פבזנר הרב ומרא דאתרא של חב"ד בפריז, והוא אמר: הרמב"ם מאריך ומפרט בהלכה האחרונה ע"ד הצורך לקיים ולשמור ה"חוקים" שלא מבינים, כמו ששומרים את ה"משפטים" שמבינים בשכל. אבל אצל חסידים אומרים ומתברכים הפוך, שה' יעזור שנקיים את ה"משפטים" המובנים כמו שמקיימים את החוקים!; היינו שכמו שעושים את החוקים מצד הרגש והגעשמאק (הטעם) שיש ב"קבלת עול" שיקר מאוד אצל חסידים, הלואי שבאותו געשמאק וחיות של קבלת עול חסידית נקיים את ה"משפטים". היינו לא מצד שמבינים בשכל, אלא בחיות חסידית כמו ה"חוקים" מצד רצון העליון.

ספר הקרבנות - א'

מחזור כ"ח שנה כ"ו

בעז"ה יום ד' פרשת תולדות א' כסלו בדר"ח הי' תהא שנת עליון סיום הלכות קרבן פסח והתחלת הלכות חגיגה וסיום הלכות חגיגה והתחלת הלכות בכורות ביום ה' פרשת תולדות ב' כסלו

ועשה לי מטעמים

א. גם הפעם ביום הסיום של הלכות חגיגה, יום ה' דפרשת תולדות, שבאים בהמשך להלכה הקודמת, הלכות קרבן פסח שגם למדו בשבוע זה (התחילו ביום א' וסיימו ביום ד') מדובר בחת"ת בשיעור החומש של היום! לראשונה ע"ד קרבן פסח וקרבן חגיגה!;

הפעם הראשונה שכתוב בתורה ע"ד קרבן פסח וקרבן חגיגה הוא בחמישי דפרשת תולדות;

עה"פ בציווי רבקה לעקב⁸: "לך נא אל הצאן וקח לי משם שני גדיי עיזים טובים" אומר רש"י: "וכי שני גדיי עיזים היה מאכלו של יצחק? אלא פסח היה, האחד הקריב לפסחו והאחד עשה מטעמים. בפרקי דר' אליעזר⁹."

היינו שכאן לראשונה בתורה מוזכר ממש קרבן פסח. וגם בקשר לגדי השני שרש"י אומר שהוא ענין המטעמים אומר התרגום יונתן בן עוזיאל שהוא קרבן חגיגה: "חד לשום פסחא וחד לשום קרבן חגא".

ואפ"ל שזה גם מתקשר לדעת רש"י שאומר שהקרבן השני הוא מטעמים שכמו בקרבנות הקריבו את קרבן חגיגת י"ד יחד עם קרבן פסח כי מכיון שהדין הוא כי "הפסח נאכל על השבוע¹⁰" ולכן הביאו עמו את קרבן החגיגה ואכלו לפני קרבן פסח כדי שייאכל הפסח על השבוע. שזהו אולי הפירוש ברש"י "מטעמים" היינו האכילה לשובע שלפני אכילת קרבן הפסח.

וגם ברש"י עצמו יש שרוצים לפרש שזה היה כנגד וזכר לקרבן פסח ולא ממש הקרבן בעצמו. אבל ברש"י לא משמע

כך כי רש"י אומר "האחד הקריב לפסחו" שמשמע שהיה והקריב קרבן פסח ממש.

ומודגש ביותר בתרגום יונתן בן עוזיאל שכותב כנ"ל לשום קרבן פסח היינו לא רק לזכר אלא הקרבת הקרבן ממש. וכן בקשר לקרבן חגיגה אומר התיב"ע: "לשום קרבן חגא" היינו שהיה והקריב לשם קרבן חגיגה, ולא רק לזכר הקרבת הקרבן.

פסיחה ודילוג!

ב. כפי שכתבנו לעיל (בסוף הסיום הקודם) שגם פסח הוא חוק וחוקה, וע"כ נאמר בתחילת פרשתנו "עקב אשר שמע אברהם בקולי וישמור וגו' חוקותי".

והרי ענין החוק הוא למעלה מהשכל והטעם, שזהו"ע הפסיחה – קפיצה לדרגה שלמעלה מהשכל והטעם, ועבודת המסירות נפש.

וכך כותב רש"י בפרשת בא וה"ה¹¹ בקרבן פסח "ואכלתם אותו בחפזון, פסח הוא לה" וז"ל: "ואתם עשו כל עבודותיו לשם שמים דרך דילוג וקפיצה זכר¹² לשמו שקרוי פסח. וגם פסק"א לשון פסיעה" היינו שגם בעבודתנו צריכים להתבטא הדילוג והקפיצה.

וי"ל בהמשך למ"ש בסיום הקודם שחק – מתחילה באות ח', עדי"ז פסח מסתיימת באות ח'.

והענין בזה; משמע מרש"י שהמילה פסח היא מלשון פסע – פסיעה, אלא שפסיעה היא באופן של צעד רגיל, ופסח – קפיצה למעלה לגובה [ובפרט לפי המדקדקים האומרים שכל שורש של 3 אותיות עיקר השורש 2 אותיות והאות השלישית מתחלקת לפי המובן כמו: פרד, פרה, פרו (וכן פזר), פרח, פרט, פרי, פרס, פרס, פרע (וכן פער), פרץ, פרק, פרה, פרש – ענין ההפרדה והפיזור.

וכן – רעב, רעד, רעל, רעם, רעע, רעץ (וכן צער), רעף – ענין הרע].

ובענינו פסע ופסח שניהם ענין המעבר ממקום למקום אלא שפסע - בדרך צעידה, ופסח בדרך – קפיצה. וההבדל שע' – 70, קשור בשבע ספירות העולם והטבע, וח' – 8 – למעלה מהעולם והטבע – קפיצה ומסירות נפש למעלה מטעם ודעת (ספירת הכתר).

וגם בלועזית פסח אומרים (באנגלית) "פס עובר" [PASSOVER] – היינו לקפוץ ולעבור מלמעלה. ועדי"ז כתוב ברש"י: "וגם פסק"א לשון פסיעה" וכידוע שריבוי עצום של המילים בלע"ז באים בשרשם מלה"ק אחרי שה' בלל השפות.

וגם המילה חג מתחילה בח', וחג – גימט' – י"א, 11 – שלמעלה משלימות ה-10.

¹¹ י"ב י"א [ולהעיר ש"א מורה על ההשפעה שלמעלה מהעולם והספירות – פסח].
¹² ירושלמי פסחים פ"ה ה"ב.

⁸ כז, ט.
⁹ פרק ל"ב.
¹⁰ פסחים ע, א. ר"מ פ"ח ה"ג.

חגיגת ר"ח כסלו

ג. התחילו הלכות חגיגה ביום הבהיר ר"ח כסלו, שזהו זמן החגיגה הגדולה של הבריאות והתוקף של כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שיליו! וחגיגה – גימט' – חג ח"י! שזהו החג שנתן ונותן לנו את חיי אד"ש מה"מ לע"ו!

"תקנות" חוט השני"

סיכום הקשר של ההלכה ברמב"ם לפרשת השבוע והתאריך.

- א. בפרשת תולדות ועשה לי מטעמים, שני גדיי עיזים – קרבן פסח וקרבן חגיגה.
- ב. פסח – חוקה, שמע אברהם וישמור חוקותי.
- ג. ביום הבהיר ר"ח כסלו – חגיגת אד"ש מה"מ – התחילו הלכות חגיגה.

קיצור הקשר של הלכות בכורות לפרשת תולדות; בפרשתנו פעם ראשונה בתורה מדובר ע"ד הבכורה ומעלתה.

המשך ופרטים בעז"ה בגליון הבא.

פרק א' ליום

בהמשך למ"ש בגליון הקודם (מס' 177) הקשר של לימוד הרמב"ם, ללומדי פרק א' ליום, מה שלמדו בפרשת וירא את הלכות חמץ ומצה והלכות שופר הקשר של הרמב"ם לפרשה, בהמשך לזה, למדו את הלכות שקלים בפרשת חיי שרה, וגם כאן רואים קשר ברור ונפלא; עה"פ¹³: "ויקח העבד נזם זהב בקע משקלו" אומר רש"י: "רמז לשקלי ישראל "בקע לגולגולת", ממש ענין השקלים – מחצית השקל. וביום א' דפרשת תולדות התחילו את הלכות קידוש החודש, וי"ל הקשר; את קביעות החודש עשו בני שבט יששכר שבברכתם נאמר "ויששכר באוהליך" ואומר רש"י: "הצלח בשיבת אוהליך לתורה לישב ולעבר שנים ולקבוע חודשים, כמו שנאמר 'ומבני יששכר יודעי בינה לעיתים', ראשיהם מאתיים ראשי סנהדרין היו עוסקים בכך וכו'" ובשיעור יום א' בפרשת תולדות נאמר "ויעקב איש תם יושב אוהלים" ואומר רש"י "אהלו של שם ואהלו של עבר" היינו לימוד התורה.

תיקון טעות

בגליון הקודם (מס' 177) נכתב שללומדים פרק א' ליום סיימו ביום ב' דפרשת וירא את הלכות חמץ ומצה וסדר ההגדה, וביום זה למדו בחת"ת בקשר למלאכים שהיו אצל לוט בפסח: "ומצות אפה ויאכלו" וכתבנו בהערה שפסוק זה כתוב בפרק י"ט – ר"ת יום טוב, פסוק ג' – רמז לג' מצות, ובטעות נכתב גם ג' מלאכים, אבל באמת אצל לוט באו רק שני המלאכים, כפי שכתוב בפסוק, ורש"י אומר שהמלאך שבא לבשר את שרה גמר שליחותו והלך לו.

קווי ה' יחליפו כח!

בקשר ליום הבהיר ר"ח כסלו, היום בו נהיתה תקופה חדשה בעבודתו של כ"ק אד"ש מה"מ, כדאי לספר:

א. פעם יצא מ"יחידות" בחדרו של הרבי, יהודי מבוגר שהי' עסקן דתי, והוא סיפר לנו: שאמר לרבי שמכיון שהוא מתבגר וקשה עליו כבר העסקנות ולכן חושב להפסיק בזה.

וע"כ אמר לו אד"ש: נאמר בפסוק "וקווי ה' יחליפו כח וגו'", [שכרגיל מפרשים שהקב"ה נותן כוחות רעננים כמו "חדשים לבקרים". אבל אד"ש מה"מ פירש] מלשון חליפין ממש (כמו קנין חליפין) שמחליפים הכח עם הקב"ה: שמחזירים ונותנים לו הכוחות הישנים והתשושים [והוא הרי יש לו כוחות בלי גבול] ובמקום זה נותן לנו כוחות חדשים ורעננים, שיוכלו להמשיך בעבודה כבתחילה.

צדיקים אין להם מנוחה!

ב. פעם היו ב"יחידות" אצל אד"ש הרה"ג הרה"ח חיים הכהן ז"ל גוטניק מאוסטרליה עם זוגתו הרבנית ז"ל והרבי התעניין אצלו על אביו חורגו הרב אברהמסון ז"ל שהיה רב חשוב ופעיל באוסטרליה, והרבי התעניין אצלם האם הוא עדיין פעיל ברבנות, והם ענו לרבי בשלילה, כי הוא כבר זקן. והרבי שאלם בן כמה הוא? וענו למעלה מגיל שבעים. והרבי אמר להם: "אני גם כבר עברתי את הגיל הזה, ויש לי תכניות לעוד עשר שנים, ולעוד עשר שנים...!".

כולה משקה!

בליל שמחת תורה ה'תשל"ח, אד"ש הורה להתוועד בשמחה! והמזכיר הרה"ח הרה"ת לייבל שיחי' גרונער סיפר שרופא הלב המומחה אמר שבאם היו יודעים את ריחוק הערך במצב אד"ש מהמצב הנוראי שהיה לפנות בוקר [שאז התקפת הלב היתה קשה ביותר וקריטית] השמחה צריכה להיות כ"כ עצומה שכל ה"משקה" של ניו יורק לא מספיק לבטא ההתלהבות והשמחה העצומה! והרי מסיימים בר"ח כסלו את הלכות קרבן פסח; שכנ"ל מבטא את עבודת ההתקרבות לה' ע"י דילוג פסיחה וקפיצה, וזה היה אז במצבו של אד"ש בשמיני עצרת ושמחת תורה, קפיצה ושינוי מן הקצה אל הקצה!

נדפס

על ידי התורם שיחי'

לזכות לברכה והצלחה בכל הענינים בגשמיות וברוחניות, מתוך בריאות אושר הרחבה נחת ושמחה תמיד כל הימים ויזכו יחד עם זוגתו וכל יו"ח לראות קבלת פני משיח צדקנו מ"ד ממ"ש, נאו!

(דברים שנאמרו בסעודות סיומי הרמב"ם בביהמ"ד וביהמ"ד ליובאוויטש - 770 - בית משיח)

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!

¹³ כ"ד, כ"ב.